

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 14 Ağustos 2025
Sayı : 13421

34920

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLIOĞLU tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

Et ve Süt Kurumu'nun (ESK), piyasayı regüle etmek ve vatandaşlara uygun fiyatla kırmızı et sunmak amacıyla ithal ettiği karkas etleri, Türkiye Perakendeciler Federasyonu (Perder) üyesi zincir marketler aracılığıyla satışa sunduğu bilinmektedir. Ancak bu satışların şeffaflığı ve etlerin nihai tüketiciye ulaşp ulaşmadığı konusunda kamuoyunda ciddi endişeler ve iddialar bulunmaktadır. Basına yansıyan haberlere göre, Fetullahçı Terör Örgütü'nün (FETÖ) finansal yapılanmasına yönelik yürütülen bir soruşturma kapsamında, HAKMAR ve TATBAK zincir marketlerinin sahibi gözaltına alınmış ve söz konusu şirketlere kayyum atanmıştır. Bu gelişme, bir devlet kurumu olan ESK'nın, terör örgütüne finansman sağladığı iddia edilen bir yapıya ne ölçüde ve hangi koşullarla ticari faaliyette bulunduğu sorusunu gündeme getirmiştir. Sektör kaynakları ve kurum içinden sızan bilgilere dayandırılan iddialarda, özellikle son dönemde ESK tarafından HAKMAR'a yapılan et satışlarında dikkat çekici bir artış yaşandığı belirtilmektedir.

Bu bağlamda,

1- Son 3 aylık dönemde (15 Nisan 2025 - 15 Temmuz 2025 tarihleri arasında), Et ve Süt Kurumu (ESK) tarafından ithal edilen karkas etlerin, satış yapılan market zincirlerine göre dağılımı nasıldır? (Her bir zincir markete (HAKMAR, A101, BİM, ŞOK, Migros, CarrefourSA ve diğer Perder üyesi marketler dahil) satılan et miktarını ton cinsinden ayrı ayrı belirtilerek.)

2- FETÖ'ye finansman sağladığı gerekçesiyle kayyum atanan HAKMAR ve TATBAK zincir marketlerine son 1 yıl içinde aylık bazda satılan ithal et miktarı ne kadardır? Özellikle son 3 ayda bu marketlere yapılan satışlarda iddia edildiği gibi bir artış yaşanmış mıdır?

3- ESK'nın ithal etleri zincir marketlere dağıtımında kullandığı kriterler (şube sayısı, ciro, bölge vb.) nelerdir? Belirli firmalara veya market zincirlerine pozitif ayrımcılık yapıldığı iddiaları doğru mudur? Doğru ise bunun gerekçesi nedir?

4- ESK tarafından "vatandaşa uygun fiyata ulaştırılması" şartıyla satılan ithal etlerin, amacına uygun kullanılıp kullanılmadığına dair bir denetim mekanizması var mıdır? Bu etlerin, bazı marketler tarafından "arka kapıdan" daha yüksek fiyatla piyasaya satıldığı yönündeki iddialara ilişkin Bakanlığınızca başlatılmış bir inceleme veya soruşturma bulunmakta mıdır?

5- HAKMAR ve TATBAK marketlerine kayyum atanmasının ardından, ESK'nın bu şirketlerle olan ticari ilişkisi devam etmekte midir? Devam ediyorsa, hangi koşullar altında sürdürülmektedir?

6- Kamuoyunda oluşan şüphelerin giderilmesi ve şeffaflığın sağlanması adına, ESK'nın tüm ithal et satış verilerini (firma, miktar, tarih, fiyat) düzenli olarak kamuoyu ile paylaşmaya yönelik bir çalışmanız olacak mıdır?

7- 2025 yılında(1 Ocak 2025- 15 Temmuz 2025 arasında) , HAKMAR ve TATBAK marketlerine yapılan et satışlarına onay veren ESK yöneticileri ve/veya ilgili Bakanlık bürokratları kimlerdir? Bu satışların, özellikle son 3 ayda diğer zincir marketlere kıyasla oransal olarak artırılması yönünde herhangi bir siyasi veya idari talimat verilmiş midir? Verildiyse bu talimat kim tarafından, hangi gerekçeyle verilmiştir?

8- HAKMAR şirketler grubunun FETÖ ile bağlantılarına dair Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT) veya Emniyet Genel Müdürlüğü (EGM) tarafından Bakanlığınıza veya ESK'ya, operasyondan önceki son 1 yıl içinde herhangi bir uyarı, rapor veya bilgilendirme yapılmış mıdır? Yapıldıysa, bu devlet güvenlik birimlerinin bilgilendirmelerine rağmen HAKMAR ile ticari ilişkinin artarak devam etmesinin gerekçesi nedir? Bu durumu bir denetim zafiyeti veya kasıtlı ihmal olarak değerlendiriyor musunuz?

9- ESK'nın HAKMAR'a sağladığı iddia edilen ayrıcalık ve artan et satışlarından elde edilen on milyonlarca liralık gelirin, adli makamların iddia ettiği gibi FETÖ'nün finansmanında kullanılmış olma ihtimaline karşı Bakanlığınız bir iç soruşturma başlatmış mıdır? Devletin bir

kurumu eliyle, bir terör örgütüne farkında olmadan da olsa kaynak aktarılmış olması ihtimali karşısında hangi acil tedbirleri aldınız?

10- ESK'nın sübvansiyonlu fiyatla'sattığı ithal etin, piyasada fahiş fiyatla satılması sonucu oluşan devasa kâr marjı hesaplandığında, bu modelden dolayı son 2 yılda oluşan toplam kamu zararı ve belirli zincir marketlere aktarılan servet miktarının ne kadar olduğu tahmin edilmektedir? Bu modelin kamuyu zarara uğratarak birilerine servet transferi yapmak amacıyla kurgulandığı iddialarına karşı cevabınız nedir?

11- "Vatandaşa uygun fiyatlı et" adı altında yürütülen bu sistemde, etlerin market rafına hiç girmeden "arka kapıdan" toptan satıldığına dair iddiaları araştırmak için hangi somut adımlar atılmıştır? Bu yolla satış yaptığı tespit edilen marketler olmuş mudur? Olduysa, bu marketler hangileridir, hangi yaptırımlar uygulanmıştır ve ESK ile ticari ilişkileri kesilmiş midir?

12- ESK, HAKMAR'a bu yoğun satış yaparken, Türkiye'nin diğer bölgelerindeki ESK satış mağazalarında veya et talep eden diğer küçük marketlerde "stok yok" veya "et kalmadı" gibi durumlar yaşanmış mıdır? HAKMAR'a yapılan satışlar, diğer satış noktalarının veya vatandaşın doğrudan alım kotalarını olumsuz etkilemiş midir?

13- Kayyum atanan HAKMAR ve TATBAK marketleriyle ESK'nın ticari ilişkisi hangi şartlarda devam etmektedir? Kayyum heyeti, geçmişe dönük bu şaibeli satışlarla ilgili bir inceleme talep etmiş midir? Bakanlığınız, kayyum yönetimiyle temasa geçerek bu konudaki bilgi ve belgeleri talep etmiş midir?